

את מי משרתת

המשרתה?

נחמיאס במשפט שפיגל
על מה חולם הוא?

רית המונית הדורסת, שהפילה בראשה שמה פצועים דתיים בירושלים.

מצב עוברתי זה, יש רק כמה אפשרויות בפני המפקח הכללי של הי משרתה.

הוא יכול להכריז: אין בכוחי להשתלט על המצב. במקרה זה עליו להתפטר, ולפנות את מקומו יאדם המוכן לקבל על עצמו את המשימה.

הוא יכול להודיע כי אינו יכול, מבחינה מצפונית, לנהל פעולה נגד הטרור הדתי. במקרה זה עליו להתפטר, ולפנות את מקומו לאדם אשר מצפוננו מרשה לו להגן על החוק והסדר.

יוסף נחמיאס אינו חושב כלל לאמץ לעצמו אף אחת מן האפשרויות האלה. על מה הוא חולם, אם כן?

נאשמי מחומות המיסיון בבית המשפט בתל-אביב
— אך כמה נוגזלות שוות יותר

נחמיאס שם עינו בכפאו של שר המשטרה, אם וכאשר יגיע תורו של בכור שיתרית לפרוש.

ואכן, מבחינה פוליטית יש לו כל הנתונים לכך. הוא ספרדי. הוא חבר מסאי. אין לו אויבים מושבעים בצמרת, וגם אין לו חשק לקלקל את סיכוייו עלידי כך שישיא את עצמו על הדתיים, תוך כדי מילוי תפקידו. אין כל פסול בשאיפתו של אדם להיות שר בישראל. אבל כאשר שאיפתו זו מתנגשת בחובתו של האיש המופקד על שמירת החוק — יש בכך פסול רב.

מוטב שיוסף נחמיאס יבהיר לעצמו אמת זו. אם ימשיך בדרכו הנוכחית, גם במשולש וגם במאה שערים, הוא יהרוס את שרידי האמון הציבורי במשרתה — אמון שהוא חיוני לקיום מדינת החוק.

התקפת המתחרת של בחורי הישיבות על מוסדות נוצריים מעלה כמה שאלות:

● איך יכולה היתה להתארגן פעולה כזו, שהקיפה מאות צעירי דים בכל רחבי הארץ, מבלי שיוגנב הרחש הקל ביותר לאוזני המשטרה והש"ב?

זהו כשלון פנטסטי. אך אם נודע הדבר מראש, ולא ננקטו אמצעי מניעה, גדולה הי חרפה שבעתים.

● מדוע איחרה המשטרה להופיע לכל המקומות המותקפים? נקודה זו שימשה עילה מרכזית להתערבות השגרירים הזרים, זכתה לפירסומת עולמית.

● כאשר כבר הופיעה המשטרה — מדוע לא באה בכוח חי דרוש, הפתפקה במשלוח כמה שוטרים נפחדים וחסרי-ישע?

ההתקפה על המוסדות הנוצריים גרמה למדינה נזק עצום ברחבי העולם. אך לא זה העיקר. העיקר הוא כי נפגעה מהותה של מדינת החוק עצמה. נוצר הרושם הברור כי נכונות טרוריסטיות יכולות להשתולל בחוצות המדינה באין מפריע, לפגוע במערך טים דתיים ולאומיים, מבלי שהמשטרה תרי אה צורך להתערב.

גם הפעולה שלאחר-מעשה היתה עלובה וחסרת-זרם. המשטרה יצאה בקושי ידי חובתה, תוך עיקום אפה, כאילו ביקשה לומר: "אני מוכרחה לעשות משהו. אבל הדבר אינו לפי רוחי, ואני אסתפק בי מינימום ההכרחי."

אותו יחס מפגינה המשטרה, מי זה זמן רב, בדרכיה הגישה למעבר מנרבלבאום. מול הטרור המאורגן, השיטתי והעיקבי של החוגים הדתיים — הנהנים מתמיכת מפלגות

אשר הוא ערשה.

ל עומת התקיפות במשולש, בולט היחס השונה של המשטרה באזור אחר של המדינה: השכונות הדתיות בירושלים. היחס המיוחד לדתיים מלווה את תקופת כהונתו של נחמיאס מתחילתה. לפני שני תיים גרמה לאחד הגילויים המזוירים ביותר בחולדות החוק הבינלאומי.

את מי משרתת משרתת ישראל? את החוק? את הסדר הציבורי? את הממלכה? או מסכת של קנוניות והככים, שי חלקה נרקמת בממשלה — וחלקה אף נגד הממשלה?

השבוע נאלצו אזרחי מדינת ישראל להציג לעצמם שאלות אלה. כי ברחבי הארץ אירעו מאורעות, שהעמידו את המפקח הכללי של משרתת ישראל באור מזויר למדי.

שוטר משליט סדר לפני משחק הכדורסל ישראל-יוגוסלביה
כל הנוגזלות שוות בפני האלה —

באותם הימים הוציא בית המשפט הצליון של המדינה צו של "האביאס קורפוס" — להביא לבית המשפט את יוסלה שוחמאכר. ביצוע הצו — אחד המכשירים הקדושים ביותר של מדינת החוק הדמוקרטית — הוטל על המשטרה. אולם יוסף נחמיאס פנה לבית המשפט בבקשה חסרת-תקדים: לשחרר אותו מן החובה למלא אחרי הצו. בית המשפט דחה צו זה במילים חריפות ביותר.

גם לאחר מכן לא עשתה הי משטרה כמעט דבר להחזיר את יוסלה החטוה. היה צורך בהפעלת שרתיה במבחן של המדינה, ואלה גילו והחזירו את יוסלה.

כבר בראשית פרשת יהודה שפיגל, נסתבר כי נחמיאס שוב מגלה יחס מיוחד לדתיים. משטרת תל-אביב פעלה במרץ כדי לקדם את החקירה. היה ברור לכל בר-דעת כי היעד האמיתי של כל חקירה בפרשה זו הוא לברר אם נועד הכסף לצרכיו של שפיגל עצמו, או למנגנון המפלגה הדתית לאומית. על כן היה צורך בחקירת ראשי המסדל, עסקנים, שרים וחברי-כנסת.

אולם בשלב זה נכס לתמונה המטה הי ארצי של יוסף נחמיאס — ובזאת נסתתי מה החקירה. הפעולה הופסקה באמצע. נעשה הכל כדי לנתק את כל החוטים שהובילו מיהודה שפיגל לדרג גבוה יותר במשרד הבריאות ובמסדל.

משמעותו האמיתית של צעד זה נסתברה בימים אלה, בעת בירור משפטם של שפיגל וחבריו במשפט השחור. נוצר המצב המגוחך שהתביעה הכללית, וקציני המשטרה המערי דים במשפט, מגינים בחירוף-נפש על צמרת המסדל — ואילו הנאשמים מבקשים להוכיח כי השוחד נועד למנגנון המפלגה החולשת על משרד הבריאות.

זוהי קומדיה — אך המשטרה לא נועדה למלא תפקיד קומי במדינה.

ל זה הייתה רק מעין הקדמה למח דלים המבישים של המשטרה — לעומת פעולתם של הטרוריסטים הדתיים ברחבי הארץ.

כל האורחים שחיים בפני החוק. כך קובע מושכל-ראשון של המישטר הדמוקרטית. לפי אותו עקרון, היה צריך להיות ברור כי כל הנוגזלות שוות מול אלת השוטר. אך נסתבר כי בישראל אין הדבר כך. יש גולגולות שמצדה היא לרוצח אותן, ויש גולגולות שיש להלום בהן בעדיות — ויש גולגולות המחוסנות מראש בפני כל מכה.

אזור אחד במדינה פעלה האלה הי משטרתית במרץ ובשימחה — במשולש הערבי.

מי שעקב אחרי פרטי הפעולה המשטרתית, שהחלה עם הריסת הבית בטירה (ראה כתבה) יכול לקבל רק רושם אחד: שהמשטרה נרתמה כאן למוימות של מנגנון חשון, העורך פרובוקציה גראנדיוזית. הי קורבן המיידי של הפרובוקציה היה הציבור הערבי, שנהג בפרשה זו כמו שנהג עד כה כל ציבור אחר במדינה במצב דומה. אבל הקורבן האמיתי היה אחר.

ממשלת ישראל, בהנהגתו של לוי אשך, ותחה השפעת שרי אחדות-העבודה, מתקרבת להכרה שיש לבטל את המימשל הצבאי. האיש שביטא שאיפה זו, בסיגנון המיוחד לו, היה אבא אבן. הוא בחר לצורך זה, לפני כמה שבועות, דוקא בכפר טירה. שם נאם את נאומו המפורסם על הצורך לשלב את הערבים במערכות המדינה.

הפרובוקציה בכפר טירה היתה תשובת הסוירה המימשל. היא הי תה מכוננת נגד הממשלה.

כוננת היתה להוכיח לציבור הרחב כי המישטר דרוש, להפעיל לחץ על הממשלה לשנות את גישתה.

בכל אלה אין חוש. היה ברור מראש כי הסכמתו של לוי אשכול להשאיר את שמעון פרס ואת חברי-מרעיו בתוך המנגנון הממשלתי צופנת בחובה סכנה זו. אך נחת מובנת להיסותה של המשטרה לשרת מגמות אפלות אלה.

אולם זוהי עובדה: המשטרה היא המשמשת כחודי-המחץ של הפרובוקציה, ואין ספק כי המפקח הכללי, יוסף נחמיאס, יודע את